

Valtion nuorisoneuvoston lausunto valtiovarainministeriön ehdotukseen vuoden 2021 talousarvioksi

Valtion nuorisoneuvosto on valtioneuvoston asettama nuorisotyön ja -politiikan asiantuntijaelin, jonka lakisäätöisenä tehtävänä on arvioida valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia nuoriin ja nuorille suunnattuihin palveluihin ja toimintoihin.

Valtiovarainministeriön ehdotuksessa vuoden 2021 talousarvioksi usealle nuorten arkielämän kannalta keskeiselle toimialalle kohdistuu leikkauksia, jotka johtuvat Veikkauksen tuotto-odotuksen heikentymisestä. Nuorisotyön ja -toiminnan rahoitus laskisi 14 miljoonaa euroa, mikä on noin 18 prosenttia toimialan vuoden 2020 rahoituksesta (79,7 miljoonaa).

Valtion nuorisoneuvosto on huolestunut, että mikäli ehdotetut leikkaukset toteutuvat, nuorisotyön ja -toiminnan piirissä olevista palveluista joudutaan karsimaan kohtuuttoman paljon. Uhkana on, että osa toiminnoista loppuu kokonaan. Leikkaukset olisivat erityisen haitallisia tilanteessa, jossa nuorille suunnattujen palvelujen järjestämiseen kohdistuu epävarmuutta myös paikallisella tasolla. Pandemian myötä kuntatalouden on arvioitu heikentyvän tulevana vuonna jopa 1,7 miljardilla eurolla ja käynnissä olevat rakenteelliset uudistukset tulevat muuttamaan kuntien toimintaa.

Kuntien nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta, nuorisojärjestöt ja nuorisotyötä tekevät järjestöt sekä nuorisokeskukset tukevat nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä parantavat työkykyä ja hyvinvointia. Mahdollisuus harrastaa, saada tukea itsenäistymiseen ja kokea tulevansa kuulluksi ovat erityisen tärkeitä aikana, jolloin Covid19-pandemia ja siitä johtuvat rajoitukset ovat vaikuttaneet heikentävästi nuorten oppimistuloksiin, mielenterveyteen ja ystävyyssuhteisiin. Myös vaikea työllisyystilanne on iskenyt nuoriin ikäluokkiin kaikkein kovimmin.

Koronakriisin vaikutuksia lapsiin ja nuoriin selvittänyt työryhmä ilmaisi huolensa lasten ja nuorten eriarvoistumisesta. Työryhmä totesi, että vaikka koronakriisi vaikuttaa kaikkiin lapsiin ja nuoriin, vaikutusten kesto ja laajuus vaihtelevat. Valtion nuorisoneuvosto katsoo, että vuoden 2021 talousarviota laadittaessa tulee panostaa nuorten yhdenvertaisuuden edistämiseen, jota nuorisotyö ja -toiminta osaltaan tukevat.

Lasten ja nuorten hyvinvointi on aikuisväestöä enemmän riippuvainen julkisista palveluista ja yhteiskunnan voimavaroja koskevasta päätöksenteosta. Valtion nuorisoneuvosto esittää, että hallitus kompensoi vähenevät veikkaustvoivot hallitusohjelman mukaisesti siirtämällä kuntien nuorisotoiminnan valtionosuuksia asteittain maksettavaksi budjettivaroista sekä palauttamalla etsivän nuorisotyön rahoitusta nuorisotoimen momentille. Tämä vaatisi lisämäärärahoja valtion talousarvioon sekä vuonna 2021 että seuraavina vuosina.

Helsingissä 8.9.2020

Valtion nuorisoneuvoston puolesta

Anna-Maria Tenojoki
pääsihteeri

Valtion nuorisoneuvosto

8.9.2020 VN/19963/2020

Jakelu:

Lapsi- ja nuorisopoliittinen ministerityöryhmä
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö